

Ακυρώθηκε απόφαση της Κομισιόν για κρατικές επιδοτήσεις σε ιταλικές αεροπορικές λόγω Covid-19

2023/05/25 08:00 στην κατηγορία ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προχώρησε σε ακύρωση απόφασης της Κομισιόν, με την οποία εγκρίθηκε μέτρο ενίσχυσης που συνίστατο σε επιδοτήσεις τις οποίες κατέβαλε η Ιταλία σε εγχώριες αεροπορικές εταιρείες στο πλαίσιο του Covid-19.

Επιμέλεια: Βάσω Βεγιάζη

Όπως τονίζεται, η Κομισιόν δεν αιτιολόγησε το συμπέρασμά της ότι το επίμαχο μέτρο δεν αντέβαινε σε άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης πέραν εκείνων που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις.

Το ιστορικό

Τον Οκτώβριο του 2020, η Ιταλική Δημοκρατία κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέτρο ενίσχυσης το οποίο συνίστατο στην καταβολή, μέσω ταμείου **αποζημίωσης ύψους 130 εκατ. ευρώ**, επιδοτήσεων προς ορισμένες αεροπορικές που κατείχαν ιταλική άδεια (στο εξής: επίμαχο μέτρο). Το μέτρο αυτό αποσκοπούσε στην αποκατάσταση των ζημιών που υπέστησαν οι επιλέξιμες αεροπορικές λόγω των ταξιδιωτικών περιορισμών και των λοιπών μέτρων περιορισμού της κυκλοφορίας που ελήφθησαν στο πλαίσιο της πανδημίας Covid-19.

Σύμφωνα με μία από τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που προέβλεπε το επίμαχο μέτρο, προκειμένου μια αεροπορική εταιρεία να επωφεληθεί από το μέτρο αυτό, έπρεπε να παρέχει στους υπαλλήλους της των οποίων η έδρα βάσης βρισκόταν στην Ιταλία, καθώς και στους υπαλλήλους τρίτων επιχειρήσεων που μετείχαν στις δραστηριότητές της, **αμοιβή τουλάχιστον ίση προς την ελάχιστη αμοιβή που προέβλεπε η εφαρμοστέα στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών εθνική συλλογική σύμβαση**, η οποία συνήφθη από τις εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις που θεωρούνταν ως οι πλέον αντιπροσωπευτικές σε εθνικό επίπεδο (στο εξής: απαίτηση περί ελάχιστης αμοιβής).

Ωστόσο, η Κομισιόν αποφάσισε, χωρίς να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας του

άρθρου 108, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, να μην προβάλλει αντιρρήσεις ως προς το επίμαχο μέτρο, με την αιτιολογία ότι το μέτρο ήταν συμβατό με την εσωτερική αγορά.

Μετά την προσφυγή ακυρώσεως της απόφασης από την Ryanair, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση αυτή λόγω παράβασης της υποχρέωσης αιτιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 296 ΣΛΕΕ.

Η εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Κατά πάγια νομολογία, η απόφαση περί μη κίνησης της επίσημης διαδικασίας έρευνας σχετικά με κοινοποιηθείσα ενίσχυση πρέπει να περιέχει τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή φρονεί ότι δεν βρίσκεται ενώπιον σοβαρών δυσχερειών εκτίμησης της συμβατότητας της οικείας ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά. Αρκεί επ' αυτού μια συνοπτική αιτιολογία, η οποία πάντως πρέπει να εκθέτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή θεώρησε ότι δεν υπάρχουν τέτοιες δυσχέρειες.

Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, ωστόσο, ότι εν προκειμένω δεν παρατέθηκε τέτοια αιτιολογία.

Αφενός, επισημαίνεται ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Κομισιόν έκρινε συγχρόνως ότι η απαίτηση περί ελάχιστης αμοιβής συνδεόταν άρρηκτα με το επίμαχο μέτρο και ότι η απαίτηση αυτή δεν ήταν σύμφυτη με τον σκοπό του μέτρου, χωρίς ωστόσο να εκθέσει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία τη συλλογιστική βάση της οποίας κατέληξε στο διττό αυτό συμπέρασμα.

Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το συμπέρασμα της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το οποίο η απαίτηση περί ελάχιστης αμοιβής δεν αντέβαινε σε «άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης», πέραν των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, ήταν επίσης πλημμελώς αιτιολογημένο

Επ' αυτού, παρατηρεί ότι η μόνη διάταξη του δικαίου της Ένωσης, πέραν των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, υπό το πρίσμα της οποίας η Επιτροπή εξέτασε την ως άνω απαίτηση είναι το άρθρο 8 του κανονισμού Ρώμη Ι, το οποίο θεσπίζει ειδικούς κανόνες σύγκρουσης νόμων σχετικά με την ατομική σύμβαση εργασίας. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν εξήγησε, στην προσβαλλόμενη απόφαση, τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι το άρθρο αυτό ήταν η μόνη κρίσιμη διάταξη, πέραν των άρθρων 107 και 108 ΣΛΕΕ, υπό το πρίσμα της οποίας έπρεπε να εξετάσει τη συμβατότητα της απαίτησης περί ελάχιστης αμοιβής με το δίκαιο της Ένωσης.

Συνεπώς, η Κομισιόν **δεν εξέθεσε κατά τρόπο σαφή και διαφανή τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η απαίτηση αυτή δεν συνιστούσε παράβαση** «άλλων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης».

Όπως τονίζεται, «η παραπάνω πλημμέλεια στην αιτιολογία καταδεικνύεται από το γεγονός ότι, κατά την εξέταση της απαίτησης περί ελάχιστης αμοιβής, η Επιτροπή έλαβε υπόψη καταγγελία της Ιταλικής Ένωσης Αεροπορικών Εταιρειών Χαμηλού Κόστους με την οποία αμφισβητήθηκε η συμβατότητα ιταλικής ρύθμισης η οποία προέβλεπε απαίτηση περί ελάχιστης αμοιβής παρόμοια με την προβλεπόμενη από το επίμαχο μέτρο με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 56 ΣΛΕΕ.

Λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου αυτού, η Κομισιόν έπρεπε κατά μείζονα λόγο να αποφανθεί αν το άρθρο 56 ΣΛΕΕ ασκούσε επιρροή για την εκ μέρους της εξέταση της συμβατότητας του επίμαχου μέτρου με την εσωτερική αγορά.

Οπότε, το Γενικό Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέβη την υποχρέωση αιτιολόγησης που της επιβάλλει το άρθρο 296 ΣΛΕΕ και, ως εκ τούτου, ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση».